

NOTAT

Dato: 15.01.2021

Dok.nr.: 6042-21

Helhedsorienteret sagsbehandling og indsats – besvarelse af spørgsmål

I sagen om helhedsorienteret og tværgående sagsbehandling og indsats i Norddjurs Kommune er der beskrevet to forskellige forslag (i dagsordenspunktet benævnt forslag 1 og forslag 2) til en konkret fordeling af opgaver og målgrupper, dels mellem erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget, voksen- og plejeudvalget og børne- og ungdomsudvalget, og dels på den administrative side mellem ungeindsatsen og UU, arbejdsmarkedsafdelingen og socialområdet.

Som supplement hertil er der på baggrund af beslutninger i voksen- og plejeudvalget og børne- og ungdomsudvalget udarbejdet to forslag til, hvordan et styrket samarbejde på tværs af Norddjurs Kommunes beskæftigelses-, uddannelses-, social- og sundheds- og omsorgsindsatser kan tilrettelægges.

Målgruppen for det tværgående samarbejde er den mindre gruppe af unge og voksne borgere, der har meget komplekse og sammensatte problemer, men hvor det giver mening at sikre og fastholde et uddannelses- eller beskæftigelsesperspektiv.

Det skal bemærkes, at forslag 1 og forslag 2 kan gennemføres helt uafhængigt af, om der vælges at arbejde videre med forslagene til et styrket tværgående samarbejde. Og omvendt kan der arbejdes videre med en styrkelse af det tværfaglige samarbejde helt uafhængigt af, om forslag 1 eller 2 gennemføres.

Sagen har i perioden fra medio november 2020 til den 6. januar 2021 været sendt til høring i de berørte MED-udvalg, ungdomsrådet, handicaprådet og ældrerådet.

I forbindelse med høringsprocessen er der blevet peget på en række forhold og stillet en række spørgsmål, som det vil være hensigtsmæssigt at få belyst nærmere, inden den endelige politiske behandling finder sted. Formålet med nærværende notat er, så vidt det er muligt på dette stadie i processen, at besvare disse spørgsmål.

Spørgsmålene er også velegnede til at indgå i grundlaget for en grundig og medinddragende dialog med de berørte ledere og medarbejdere i de forskellige MED-udvalg mv. i forbindelse med opstarten på en efterfølgende implementeringsproces. En proces der ikke kan gennemføres uden, at mange forskellige fagligheder og erfaringer bliver inddraget i et aktivt samspil.

Borgerinddragelse

Der er i høringsprocessen efterspurgt en nærmere beskrivelse af, hvordan borgerne bliver inddraget i forbindelse med de to koordinations- og visitationsudvalgs udarbejdelse af en individuel og sammenhængende indsatsplan, der skal være omdrejningspunktet for tilrettelæggelsen af arbejdet med den enkelte unge eller voksne borger.

Det skal her præciseres, at borgerinddragelse og en tæt og direkte kontakt mellem borger og sagsbehandler er en afgørende forudsætning for, at sociale og beskæftigelsesmæssige indsatser lykkes. Det er desuden grundlæggende elementer i Norddjurs Kommunes værdisæt.

Det er derfor også vigtigt, at koordinationsudvalgenes arbejde bliver tilrettelagt på en måde, så borgerne får mulighed for at indgå i en direkte dialog med udvalgsmedlemmerne og aktivt medvirke ved udarbejdelsen af egen plan. Det samme gælder i forhold til forarbejdet forud for, at der udarbejdes en samlet plan, og i den efterfølgende udmøntning af planen.

Når dette desværre ikke har fremgået mere tydeligt i bilagsmaterialet, skyldes det blot, at det hele tiden har været en naturlig og underliggende forudsætning.

Hvordan den konkrete borgerinddragelse kan blive tilrettelagt på den mest hensigtsmæssige måde vil skulle beskrives i en efterfølgende proces, idet den nødvendigvis må bygge på den faglige viden og de mange praktiske erfaringer, som Norddjurs Kommunes ledere og medarbejdere i de berørte afdelinger og områder i fællesskab er i besiddelse af.

Behandling af sager i et koordinations- og visitationsudvalg

I forlængelse heraf er der i høringsperioden også blevet spurgt ind til, hvem det er, der beslutter, om en sag skal forelægges for koordinations- og visitationsudvalget og hvad man gør, hvis udvalgsmedlemmerne er uenige om indholdet i en borgers indsatsplan.

Som det fremgår af det udarbejdede bilagsmateriale til sagsfremstillingen, så lægges der op til, at det er en leder på et af de tre fagområder, der er repræsenteret i hvert af de to koordinations- og visitationsudvalg, som træffer beslutning om, hvorvidt en sag vurderes at være så kompleks og sammensat, at den skal forelægges for udvalget.

I det fremlagte bilagsmateriale er der ikke taget konkret stilling til, hvordan uenighed blandt udvalgsmedlemmerne skal håndteres. Hvis der vurderes at være behov for dette, så må det efterfølgende beskrives af de leder- og medarbejderrepræsentanter, der arbejder på de berørte fagområder.

Det skal imidlertid bemærkes, at det er en klar forventning, at en sag ved forelæggelse for udvalgsmedlemmerne er så velbelyst, at medlemmerne via en professionel dialog og inddragelse af deres forskellige fagligheder og erfaringer er i stand til at nå frem til enighed om hvilke indsatser, der skal iværksættes.

Dette er ligeledes den praktiske erfaring, der kan uddrages fra arbejdet i andre af Norddjurs Kommunes visitationsudvalg o.lign., hvor der tages stilling til indsatser og tilbud til borgere med komplekse problemstillinger.

Koordinerende sagsbehandler

Ud over at få udarbejdet en individuel og sammenhængende plan for den enkelte borger, så er det ligeledes en central opgave for udvalget at få udpeget en fast sagsbehandler, der kan fungere som én indgang til den kommunale organisation.

Der er i den forbindelse spurgt ind til hvilken rolle, den koordinerende sagsbehandler skal varetage set i forhold til de medarbejdere, der har det konkrete ansvar for, dels den arbejdsmarkedsrettede indsats, og dels den socialfaglige indsats.

Set i lyset af, at målgruppen er en mindre gruppe af udsatte borgere med de mest komplekse og sammensatte problemer, så vil der i langt de fleste tilfælde nødvendigvis være sagsbehandlere fra flere fagområder involveret i de enkelte sager.

Det vil derfor blive en af den koordinerende sagsbehandlers hovedopgaver at bistå og støtte borgeren i kontakten med de forskellige dele af den kommunale organisation, at bistå og motivere borgeren ved at skabe overskuelighed over dennes situation og muligheder samt via en kontinuerlig opfølgning og dialog

med alle involverede parter at sikre en fortsat sammenhæng og fremdrift ved udmøntningen af borgerens plan.

Ved udpegningen af den koordinerende sagsbehandler er det derfor i princippet heller ikke afgørende, hvorfra i den kommunale organisation, at denne kommer. Det er langt vigtigere, at den koordinerende sagsbehandler er i stand til at etablere en tæt og tillidsfuld kontakt til borgeren.

Der er således heller ikke tale om, at en koordinerende sagsbehandler, der f.eks. har en organisatorisk forankring på socialområdet, fremover vil få det direkte ansvar for løsningen af konkrete arbejdsmarkedsrettede opgaver og indsatser.

For en uddybende beskrivelse af den koordinerende sagsbehandlers opgaver, beslutningskompetence og relation til borgeren og de øvrige involverede samarbejdspartnere henvises der til de to sagsbilag om den helhedsorienterede og tværgående indsats.

Som nævnt i selve sagsfremstillingen, så skal det bemærkes, at de to forslag til koordinations- og visitationsudvalg ikke skal ses som et udtryk for, at der på nuværende tidspunkt ikke er et velfungerende tværfagligt samarbejde mellem de forskellige områder og afdelinger i Norddjurs Kommune.

Der er derfor også mange konstruktive og praktiske erfaringer hos både ledere og medarbejdere, der kan – og skal – trækkes på i en videre proces med en præcis beskrivelse af rolle- og opgavefordelingen mellem den koordinerende sagsbehandler og de medarbejdere, der er beskæftiget med de konkrete arbejdsmarkedsrettede og socialfaglige indsatser.

Økonomisk forankring

I et af høringssvarene er der stillet et spørgsmål om forankringen af økonomien, når der sker ændringer i opgave- og målgruppedelingen. Der henvises i den forbindelse til det afsnit om økonomiske konsekvenser, der indgår i dagsordenspunktet til sagen.

Desuden er der i bilagsmaterialet om tilrettelæggelsen af det helhedsorienterede og tværgående samarbejde kort beskrevet en række overvejelser om hvilke økonomiske frihedsgrader, der eventuelt kan være for den koordinerende sagsbehandler.

Håndtering af underretninger

I forhold til underretninger om sårbare og udsatte unge i alderen 15-17 år, så er der i et af høringssvarene stillet spørgsmål om, hvordan disse fremover skal håndteres – og af hvem.

Hvis forslag 2 vælges, så vil socialområdets nuværende tilrettelæggelse af Norddjurs Kommunes beredskab og arbejdsgange ved modtagelsen af underretninger (og den efterfølgende opfølgning inden for 24 timer) kunne fortsætte uændret for alle børn og unge i alderen 0-17 år. Hvordan dette nærmere vil skulle tilrettelægges ved underretninger om 15-17 årige, hvis forslag 1 vælges, er der på nuværende tidspunkt ikke taget stilling til.

Den videre dialog

Som nævnt indledningsvist, så er de forskellige spørgsmål, der er fremkommet i løbet af høringsperioden velegnede til at indgå i en videre og mere omfattende dialogproces med ledere og medarbejdere i de berørte dele af den kommunale organisation.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt, hvis der umiddelbart efter den endelige politiske stillingtagen til sagen gennemføres et forløb, hvor direktører og chefer med ansvar for de forskellige beskæftigelses- og socialindsatser deltager på møder i de forskellige MED-udvalg og på personalemøder mv., så der bliver mulighed for at få afklaret tvivlsspørgsmål og få en grundig drøftelse af, hvordan den helhedsorienterede og tværgående sagsbehandling og indsats bedst kan tilrettelægges og gennemføres.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at der i et af høringssvarene efterlyses en strategi for, hvordan man bedre kan få synliggjort de mange tilbud og indsatsmuligheder, der er på de forskellige fagområder. En sådan strategi foreligger ikke på nuværende tidspunkt. Men uanset det videre forløb i denne sag, så vil det være utrolig værdifuldt for hele den kommunale organisation, hvis det skabes en højere fælles viden om de forskellige tilbud og indsatsmuligheder, der rådes over.